

[Rasmussen (Gylling).]

hed til at se, en Række Foretagender her i Landet, ogsaa en Række Foretagender af en vis døgnagtig Natur, som tjener store Beløb, og over for dette kan det være af Betydning, at dette Lovforslag bliver gennemført. Jeg kan med disse Bemærkninger anbefale begge de foreliggende Forslag til en hurtig Vedtagelse i Tinget.

Jens Thomsen: Da mit Partis Ordfører er forhindret i at være til Stede, skal jeg fremsætte nogle Betragtninger om de foreliggende Lovforslag.

Forslaget om Banker gaar ud paa at tvinge Bankerne til at holde Udlaansrenten oppe til Fordel for de ledige Penge ved at stille Krav om en særlig stor Kassebeholdning i Bankerne. En høj Rente fordyrer Produktions- og Varepriserne, og derfor virker Forslaget uheldigt. En vel ledet Bank har til Opgave at betjene Laantagerne og Laangiverne bedst muligt, saa der bliver den mindst mulige Forskel paa Indlaansrenten og Udlaansrenten, men Forslaget her tvinger Bankerne til at forøge Afstanden mellem Indlaans- og Udlaansrenten. En Del af de ledige Penge, der stammer fra Realisationen af Varelagre og Besætninger o. lign., har Nationalbanken jo et vist Ansvar over for, fordi Nationalbanken har Ansvaret for Seddelpressen og den almindelige Kreditgivning, men den Del af de ledige Penge, der stammer fra de store Fortjenester, har Banken ikke et tilsvarende Ansvar for.

I 1939 fremsatte Bondepartiet et Forslag om en gennemgribende Rentesaenkning. Forslaget gik ud paa at give Nationalbanken Adgang til at benytte en Førsteprioritet i Danmarks Jord som Sikkerhed for Pengemidlernes Værdi og som Sikkerhed for en sund Kreditgivning. Var dette Forslag blevet gennemført, havde Nationalbanken i Dag haft Styrke til at absorbere de ledige Penge og derigennem tilvejebringe en sund Balance mellem Kapitaltilbud og -behov uden at benytte sig af en saa uheldig Fremgangsmaade, som det foreliggende Forslag indeholder.

Den Del af de ledige Penge, der hidrører fra de meget store Fortjenester, har hverken Nationalbanken eller Lovgivningen Forpligtelse til at skaffe Forrentning til, men tilsyneladende har Regeringen den største Interesse heri. Da Landbrugets Forrentningsevne steg, rejste Regeringspressen og Landbrugsministeren en stærk Stemning mod Prisen paa Landbrugets Salgsvarer med Henvielse til den stigende Forrent-

ningsevne i Landbruget. Hele denne Agitation var særlig paafaldende, fordi det var første Gang efter mange Aars Forløb, Landbrugets Forrentningsevne laa over Forrentningspligten. Men da Skatteopgørelsen her i København i Foraaret viste en langt større Stigning i Indtægterne, saa man her kun Glædesudbrud over den stigende Forrentningsevne, som Virksomhederne i København har. Hverken Pressen eller Ministeren fremsatte Krav om Prisnedsættelse for Varer af Hensyn til de store Indtjeningsforøgelser.

Men nu kommer Nationalbanken og Regeringen med forskellige Lovforslag, der skal sikre Forrentningen af de Kapitalopsparinger, der stammer fra de urimeligt store Fortjenester; og Omkostningerne maa betales af de arbejdende Erhverv, fortrinsvis af den Del, der er henvist til at arbejde med laant Kapital.

Den Varefordyrelse, som Loven vil medføre, vil mit Parti ikke have Medansvar for, og vi vil derfor gaa imod, at Lovforslaget ophøjes til Lov.

Lovforslaget om Statsgældsbeviser og Skatkammerbeviser har samme Formaal som det andet Lovforslag. Vi kan heller ikke give Tilslutning til dette Lovforslag. Mit Parti er af den Opfattelse, at et lavt Renteniveau er til Gavn for de arbejdende Erhverv; men det foreliggende Lovforslag fører Udviklingen i den modsatte Retning. Vore Modstandere plejer at sige, at det er Tilbud og Efterspørgsel, der bestemmer Rentens Højde; men det foreliggende Lovforslag viser, at man ikke vil benytte den nuværende Pengerigelighed til at gennemføre en gennemgribende Rentesaenkning.

Staten skal nu bringe et økonomisk Offer for at give Renter til de ledige Penge. Det bliver næsten lige saa indviklet og selvmodsigende, som dengang Staten gav Tilskud til Landbruget, fordi det ikke kunde betale sig at dyrke Jorden, der skal føde Befolkningen.

Staten tager Formueskatten med den ene Haand og giver Renter til Kapitalen med den anden. Det forekommer mig, at der kunde naas mere rimelige Forhold ved at gøre det hele mindre indviklet. Det ser dog noget bagvendt ud, naar en Skatteyder faar Statstilskud for at opnaa en Rente af $\frac{3}{4}$ pCt. p. a. af den Kapital, han maaske betaler op imod 2 pCt. i Formueskat af.

Det er beklageligt, at Regeringen og Nationalbanken ikke har Viljen til at gennemføre og fastholde en virkelig Rentesaenkning. Det ser underligt ud, at Nationalbanken nu i denne pengerigelige Tid fortsat kører med en Diskonto paa 4 pCt. Der er